

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Topika antyczna, PG_00209902						
Kierunek studiów	Filologia klasyczna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Filologii Klasycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Agnieszka Witczak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		3.0		2.0	25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z najważniejszymi tematami, motywami, obrazami, postaciami, formułami poetyckimi i schematami stosowanymi w sztukach pięknych, w literaturze europejskiej i polskiej jako świadectwo wpływów, nawiązań, kontynuacji i odwołań do antycznej tradycji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FKMU2_K04] Jest gotów do inicjowania i organizowania różnego rodzaju działań profesjonalnych związanych z literaturoznawstwem, szczególnie w zakresie literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej, lub z promocją kultury antycznej.	Inicjuje i uczestniczy w działaniach mających na celu popularyzację wiedzy o antyku oraz jego wpływu na kulturę Europy, Polski i regionu gdańskiego.	[SK5] realizacja zadania problemowego
	[FKMU2_U05] Potrafi tworzyć specjalistyczne prace pisemne z zakresu literatury, języków oraz kultury antycznej.	Student potrafi przedstawić efekty swoich badań i dociekań w postaci specjalistycznych prac pisemnych.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FKMU2_W13] Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauk pomocniczych i pokrewnych filologii klasycznej, niezbędne jako kontekst dla badań w zakresie literatury i języków klasycznych lub w działalności zawodowej filologa klasycznego.	Student zna i rozumie historyczny rozwój oraz funkcjonowanie toposów (topoi) i miejsc wspólnych (loci communes) jako narzędzi retorycznych i kompozycyjnych, traktując klasyczną teorię wynajdywania argumentów (inventio) jako kluczowy kontekst metodologiczny dla badań nad literaturą i językiem antycznym oraz jako fundament współczesnej analizy perswazyjnej w pracy filologa.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FKMU2_W10] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu nauk o kulturze i religii, w tym w szczególności dotyczącą badań nad kulturą grecko-rzymską.	Posiada wiedzę szczegółową z zakresu nauk o kulturze i religii, zwłaszcza w odniesieniu do świata starożytnego.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FKMU2_U01] Potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy badawcze dotyczące tekstów, zjawisk i procesów literackich i językowych, korzystając z ujęć metodologicznych i teoretycznych właściwych dla literaturoznawstwa i językoznawstwa, zwłaszcza w odniesieniu do literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej oraz języków klasycznych.	Student umie w sposób krytyczny uwzględniać kontekst kulturowy i prawidłowo ocenić wagę źródłową i wartość artystyczną tekstu antycznego.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FKMU2_U02] Potrafi korzystać z metod i narzędzi właściwych dla literaturoznawstwa i językoznawstwa w celu innowacyjnego wykonywania zadań analitycznych i interpretacyjnych z zakresu literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej oraz w odniesieniu do języków klasycznych, stosując zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.	Student potrafi stosować pogłębioną i uporządkowaną wiedzę i narzędzia z metodologii badań nad literaturą antyczną i nowołacińską w zakresie interpretacji i analizy tekstu literackiego.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FKMU2_U04] Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, szczególnie z zakresu starożytności grecko-rzymskiej, wystarczające do przeprowadzenia krytycznej analizy i interpretacji dzieł literackich i dzieł sztuki.	Student formułuje hipotezy z zakresu literatury łacińskiej i kultury antycznej oraz religii; posługuje się różnymi metodami analizy i interpretacji dzieł literackich i innych źródeł pisanych i niepisanych.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[FKMU2_U06] Potrafi łączyć wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, szczególnie z zakresu literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej oraz języków klasycznych, wykorzystywać informacje o gramatyce i stylistyce języków klasycznych w pracy translatorskiej, dydaktycznej oraz w działaniach na styku literatury i kultury.</td><td>Student potrafi tłumaczyć teksty łacińskie i greckie, rozumiejąc specyfikę języka źródłowego i języka celowego, dokonywać analizy i interpretacji dzieła z zakresu literatury antycznej oraz nowołacińskiej oraz publikować własne dokonania i ustalenia w tym zakresie.</td><td>[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</td></tr><tr><td>[FKMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w różnych sferach działalności kulturalnej lub gospodarczej związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego Europy, Polski, regionu gdańskiego oraz dorobku filologii klasycznej.</td><td>Uczestniczy we wszelkich działaniach mających na celu popularyzację wiedzy o antyku oraz jego wpływu na kulturę Europy, Polski i regionu gdańskiego.</td><td>[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</td></tr><tr><td>[FKMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad literaturą grecką, rzymską i nowołacińską.</td><td>Student identyfikuje nazwiska i twórczość najważniejszych autorów starożytności grecko-rzymskiej oraz piszących po łacinie w średniowieczu i epokach późniejszych w Europie zachodniej.</td><td>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[FKMU2_U06] Potrafi łączyć wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, szczególnie z zakresu literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej oraz języków klasycznych, wykorzystywać informacje o gramatyce i stylistyce języków klasycznych w pracy translatorskiej, dydaktycznej oraz w działaniach na styku literatury i kultury.	Student potrafi tłumaczyć teksty łacińskie i greckie, rozumiejąc specyfikę języka źródłowego i języka celowego, dokonywać analizy i interpretacji dzieła z zakresu literatury antycznej oraz nowołacińskiej oraz publikować własne dokonania i ustalenia w tym zakresie.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta	[FKMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w różnych sferach działalności kulturalnej lub gospodarczej związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego Europy, Polski, regionu gdańskiego oraz dorobku filologii klasycznej.	Uczestniczy we wszelkich działaniach mających na celu popularyzację wiedzy o antyku oraz jego wpływu na kulturę Europy, Polski i regionu gdańskiego.	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta	[FKMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad literaturą grecką, rzymską i nowołacińską.	Student identyfikuje nazwiska i twórczość najważniejszych autorów starożytności grecko-rzymskiej oraz piszących po łacinie w średniowieczu i epokach późniejszych w Europie zachodniej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu											
[FKMU2_U06] Potrafi łączyć wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, szczególnie z zakresu literatury greckiej, rzymskiej i nowołacińskiej oraz języków klasycznych, wykorzystywać informacje o gramatyce i stylistyce języków klasycznych w pracy translatorskiej, dydaktycznej oraz w działaniach na styku literatury i kultury.	Student potrafi tłumaczyć teksty łacińskie i greckie, rozumiejąc specyfikę języka źródłowego i języka celowego, dokonywać analizy i interpretacji dzieła z zakresu literatury antycznej oraz nowołacińskiej oraz publikować własne dokonania i ustalenia w tym zakresie.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta											
[FKMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w różnych sferach działalności kulturalnej lub gospodarczej związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego Europy, Polski, regionu gdańskiego oraz dorobku filologii klasycznej.	Uczestniczy we wszelkich działaniach mających na celu popularyzację wiedzy o antyku oraz jego wpływu na kulturę Europy, Polski i regionu gdańskiego.	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta											
[FKMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad literaturą grecką, rzymską i nowołacińską.	Student identyfikuje nazwiska i twórczość najważniejszych autorów starożytności grecko-rzymskiej oraz piszących po łacinie w średniowieczu i epokach późniejszych w Europie zachodniej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna											
Treści przedmiotu	Problematyka zajęć: - Orfeusz i Eurydyka - literatura polska: C. Norwid; niemiecka liryka - R.M. Rilke (Sonety do Orfeusza); malarstwo: Bellini, Tintoretto, Giorgione, P.P. Rubens, N. Poussin, G. Moreau, A. Rodin; - Prometeusz - literatura niemiecka: J.W. Goethe - dramat Prometeusz; P.B. Shelley - dramat liryczny Prometeusz rozpętany; P.P. Rubens - Prometeusz skowany; - Charyty, Gracje - w sztuce starożytnej i nowożytnej (S. Botticelli, Tintoretto, P.P. Rubens, B. Thorvaldsen, A. Canova i in.); Grzegorz Samborczyk, Jan Kochanowski, Szymon Szymonowicz; - exegi monumentum - Kochanowski, Mickiewicz, Słowacki, Jarosław Marek Rymkiewicz; Shakespeare (Sonet 55); - Odys - homo viator - Dante Alighieri - Boska komedia; Caspar David Friedrich - Wędrowiec nad morzem mgły; Joseph Conrad - Jądro ciemności; Konstanty Kawafis - Itaka /Leopold Staff - Odys; Edward Stachura - Wędrowną życie jest człowieka; - labirynt - Dante Alighieri - Boska komedia; Bruno Schulz - Sklepy cynamonowe; Umberto Eco - Imię róży; Incepcja, reż. Christopher Nolan, 2010; - Arkadia - Horacy - Beatus ille qui procul negotiis; Jan Kochanowski - Pieśń Świętojańska o Sobótce; Konstanty Ildefons Gałczyński - Prośba o wyspy szczęśliwe; Nicolas Poussin - Et in Arcadia Ego, ok. 1639.												
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak.												
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
	zaliczenia pisemnego	51.0%	65.0%										
	systematycznego przygotowania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez Prowadzącego	51.0%	35.0%										

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Topika antyczna w literaturze polskiej XX wieku. Studia, red. A. Brodzka i E. Sarnowska-Temeriusz, Wrocław 1992. Zygmunt Kubiak, Przestrzeń dzieł wiecznych. Eseje o tradycji kultury śródziemnomorskiej, Kraków 1993. Angelika Aiti, Dzika kobieta. Powrót do źródeł kobiecej energii i władzy, Tłum. Elżbieta Ptaszyńska-Sadowska, Gdynia 1996. Erich Auerbach, Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, Tłum. Zbigniew Żabicki, Warszawa 1968, tom I (Blizna Odyseusza). M. Jaworski, Nowoczesny Orfeusz. Interpretacje mitu w literaturze polskiej XX - XXI wieku, IBL PAN, Warszawa 2017. A. P. Pawłowska, Motyw malarstwa antycznego jako element topiki niewyraźności w dominikańskiej literaturze konsolacyjnej pierwszej połowy XVII wieku, [w:] Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Społeczne, Nr 14 (3/2016), Kraków 2016. M. Walińska, Topika mitologiczna w poezji dawnej, [w:] M. Jarczykowa, A. Sitkowska (red.), Sarmackie theatrum. T. 6, Między tekstami, Katowice 2012, s. 7-28. B. Bibik, M. Mizera, Współczesna recepcja antyku grecko-rzymskiego w Polsce. T. Bieńkowski, Antyk w literaturze i kulturze staropolskiej (1450-1750): główne problemy i kierunki recepcji. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1976. J. Bocheński, Antyk po antyku, Warszawa, Świat Książki, 2010. M. Borowska, M. Kalinowska, J. Speina, K. Tomaszuk (red.) Sparta w kulturze polskiej. Cz. 1: Model recepcji, spojrzenie europejskie, konteksty greckie, Warszawa, 2014. M. Borowska, D. Kaja, M. Kalinowska, J. Speina (red.), Sparta w kulturze polskiej. Cz. 2: Przekroje, syntezy, konteksty, Warszawa 2015. K. Marciniak, Tradycja antyczna w XXI wieku, cui bono?, [w:] K. Marciniak (red.), Antyk i my w Ośrodku Badań nad Tradycją Antyczną, Warszawa 2013. J. Nowaszczyk, Topika antyczna w łacińskich epitafiach epigraficznych epoki renesansu, [w:] Colloquia Theologica Ottoniana, 2010, nr 2, s. 137-152.
	Uzupełniająca lista lektur	teksty z deskrypcjami wskazane przez Prowadzącego
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.